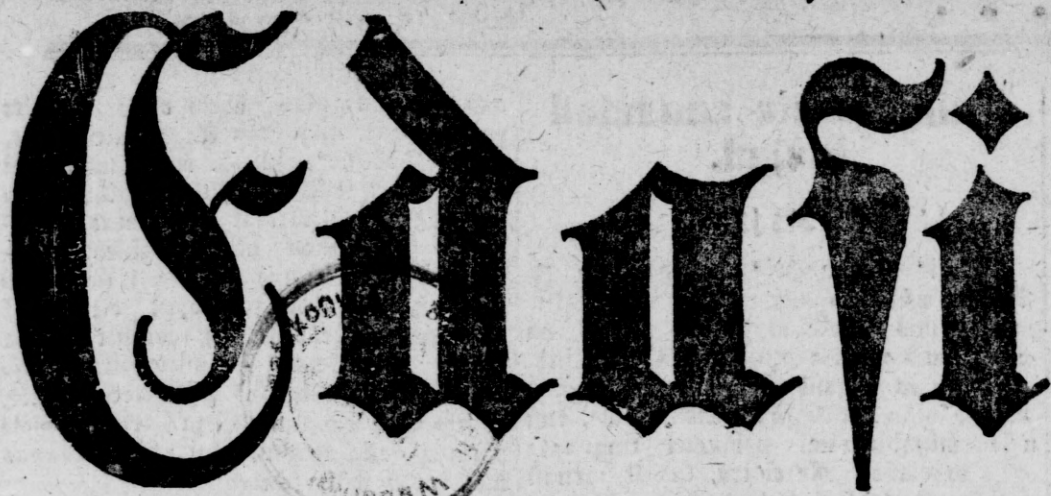

Eesti Osakondade Peterburi komitee häälekandja.

Üksiku numbril hind 60 kop. Raudteel 65 kop.

Toimetuse töetunnid
on igal tööpäeval 2—6 õhtul.
Tel. 243-29.

Talitus on awatud
igal tööpäeval hommiku kell
10—4 päele lõunat.
Telefon 663-89.

Tellimiste hind:

1 kuu — 15 rubl., 2 kuud 30 r.,
3 kuud — 45 r.

Talituse ja toimetuse aadress:

В контору газ. „Сѣнь“, Петро-
град, Социалистическая ул.
(б. Ивановская) 14.

Aadressi muutmine 1 rubla.

№ 103.

PAEWALEHT.

Raedel, 16. mail 1919. a.

Seltsilised Walges Eestis.

Juba pool aastat olete hirmsa wenna-
tapwa ja tunnistajateks pidanud olema,
pool aastat ainult tulelehel pidanud
rääkima. Kellega? Oma, lihasse wenda-
hega, kes Saksia okupatsiooni wägede siise-
marsiimisel hirmsa kättemaksu eest sunni-
tud olid wabale Wenemaa pinnale asuma.
Nendega, kes waestelastena wäljaspool
kodumaal piirist asjata tagasi pääsu oota-
wad, kellede esimese jellekohise katse pöäle
werijelt wastati. Nõrwa kallal nägi Eesti
kodanluse ja Saksia juntrute wennaastust
Eesti proletariaadi weristusel, wennaastust
nende sarnade juntrutega, kellede all kodan-
lus ise kogu sume ägas. Kuid kodanlus
ei jäänud mitte ainult selle juurde — ta
jõi sinna pruuli parunitega, kellede orja-
piitsa aasatadasi Eesti talupoja turjal-
tant. Kodumaa auste poegade tagasi-
tulekut kartes, kes nende muiste plaanide
halastamata poljastanud oleksid, sünnitas
kodanlus sõjawäe wale ja petuse kilbi
warjul. Kes ei mäleta seltsilistest, kuda-
moodi kodanluse poolt seletada püüti, et
sõjawäge parunite maalt wäljaajamiseks
tarwis läheb. Aga seljamaal ajal tundis
wennaastus parunitega. Millega seletawad
teile Jans, Kurs-Diehl j. t. oma pettust!

Seltsilised, kodanlased teadsid sõjawäe
loomise otstarvet, niisama teadsid seda
ka „sotsialdemokraadid“ Jans, Kurs-Diehl,
Martna ja teid, kuid nad olid walmis
teid kõige alatamal kombel petma. Nad
teadsid, et kaua kannatanud rahwas wal-
mis on parunite wäljaajamiseks oma
leudu ohwerdama ja tarwitajad rahwa
usaldust oma kitsarinnalise poliitika läbi-
wiimiseks. Parunid on tänini maal pere-
meesteks, kuid selle asemel weristab petuse
teel kogu saadud sõjawägi oma wendade
Ratowa kallastel ja Peipsi piiril.

Kodanlased hirmutasid teid rahwuswah-
liste rööwibandega, mis „teiseltpoolt
piiri tulemas“. Seltsilised, kas ei üta
praegu mõnda kodumaal õnnetud pirdi
rahwuswahelised rööwibanded ringi, kes
otse häbemata rahwa warandusi koku-
rööwivad ja maalt wälja saadawad! Kas
ei rända timutad ümber, kes õnnetumate
tööliste- ja liikmete kallal kirglist werejännu
kustutawad.

Seltsilised kodumaal! Miskipärast peab
see nii olema? Miskipärast peab maa mis
maailma sõja loedust alles üle elama
pidi ja mille löödud haawad alles wärs-
ked, uued kannatused läbi elama? Kas
tõesti sellepärast, et Eesti suurrikkudel
mõimalik oleks oma musta poliitikat sega-
mata ajada? Ei, seltsilised, sellest tulgu
l p p? Eesti õnne aeg ei tule Eesti prole-
tariaadi otse kõmbamisega, ei, sellega tuleb
pilk, pilk orja aeg nagu inimese aja-
lugu meile seda selgesti näitab. Waadate
Soomemaad, kus kodanlus a utiselt mõit-
jaks jäi. Mis on sellest maalt demokraat-
ist järele jäänud. Proletariaadi weresse
uppus ühtlasi waba maa demokraatism.
Hullumeelne taguritus on walisemas.
Miskipärast saatus ootas Eesti maa-
d, kui kodanlused korda peats minema Soome
elutuleliste timulate abil, kes kinnised
tuhanded Soome proletariaadi paremaid
poegast surmale suigutasid. Eesti tööliste-
klassi weresse uputada. Seltsilised, meie ei
usu, et te seda sündida lasete. Meie usume
ja oleme kindlad, et te waltuse weriest
poliitikat aru olete saanud ja sellele rutu-
lise lõpu teete. Mitte tültsagi wendade werd,
olgu teie hüüdnäks! Püüdjat nende
poole, kes teid kõige häbemata walega
petnud on! Elagu waba, töörahwa Eesti!
4. T—er.

Punane wägrind.

Teated 14. mail.

Eestimaa wäerinnalt ei
ole tähtsamaid teateid.

Põhja wäerind.

Põhja-Dwinski sihis löödi waenlase
pääletungimised meie juurtülitulega
agasi.

Lääne wäerind.

Onetzi sihis mõtsid meie wäe-
osad edasitungides mitmed külad ära, mis
2 wersta Onetist loodepool.

Kuura- ja Wiivimaa wäerinnal eelwäe-
fallade luuramisetäigud.

Sõuna wäerinnal

kestab meie wägede pääletungimine rau-
gemata jõuga edasi.

Ida wäerind.

Waenlase juurtülitawägi
nõu mitab Urali sihina.

Belebejewi piirkonnas mõt-
sid meie wäed ägedas mõitluses Tshada-
jewi ära, kuhu suures 1100 wangi, 15 ku-
lipidujat, palju piiska ja muud sõjawa-
rustust sõjasaagiks said.

Permi sihis wõltab meie pääle-
tungimine edasi.
Teistel sihidel pole tähtsamaid muutusi.

Wäljamaalt.

Berjaille kongress.

Austria saatkonnas rahukonwerentisil on
peameheks riigikantsler Renner (ainute
saadikuteks, kel wolitused on rahulepingule
alla kirjutada), prohwessor Hüttler ja
Echsbauer, kes asutawa kogu poolt nime-
tud on ja Dr. Klein, välisasjade minis-
teriumi esitaja.

Raedel, 9. mail mõttis rahukonwerentisil
Poola asjade komisjon Seedu saatkonna
wastu, mille liikmete hulgas Juhász ja
Dr. Woldemar on. Saatkond nõudis i-
seiswat Seedumaad, mille alla käis
Kowno, Wilna, Grodno, Suwalk, ja

Rumamaad ja Jda-Breisimaad. Kui Poola
maa selle nõudmisega päri on, teatas
saatkond, siis pakkus Seedumaad Poola-
maale ühendust enamlaste wastu, kui
Poolamaa selle nõudmise aga tagasi lükkas,
siis loeb Seedu riik nendes piirides wiibi-
wad Poola wäed oma waenlasteks.

Ungari punase sõjawäe mõit.

Wiimased teated Ungari wäerinnalt sün-
nitasid Budapestis waimustust. Sel ajal,
kui sei-uford Rumenia ja Sõuna-Slaawi
wäerinnal muutuseta on, said punased
Ungari pataljoniid Tihheho-Slowacki wäe-
rinnal suure mõidu. Pöäle selle, kui waen-
lane segaduses põgeneses Borelist, Wino-
simid ja Jalta ja Apat Jalta maha jättis,
weti Ungari wägede poolt tähtis raudtee
jõlm Jüled tagasi. Wasturewolutsiooniline
kodanlus, kes juba pööd tõitma hakkas,
on nüüd dieti mahajurutud meeleolus.

Rahutused Bukarestis.

Rumeniaist tulejad räägivad suurtest töö-
liste rahutustest Bukarestis. Jga päew
arreteeritakse inimesi enamlike rihtustetöö
pärast. Ungari sotsialistid teewad kawat
rihtustetööd, tööliste ja talupoegi Ungari
proletariaadile appi kutsub. Sõjamehed
lähewad wastutahmist wõleini. Wäejuo-
litute arm kaswab määratult.

Rewolutsiooniline liikumine Lätimaal.

Kommunistliku Internatsionaale Täie-
saatwa Komitee liige Sub-Jch teletas a-alehe
sõnumiaatjale: Teated Konstantinopolist
jutustawad korratustest ja meeleawaldus-
test Rõukogu wabariigi häälts. Konstan-
tinopolis töötab pörandaalune rewolut-
siooniline komitee. Wäike-Aasias on nõu-
kogude wimu poolt peaaegu kõik mere-
mehed, tööliised ja waejem talupoja asetus.
Jaltas on Konstantinopolist 100
meremest sotsialisti jõudnud, kes waimus-
tult Sub-Jchi, enamlaste esitaja, kõneid
kuulawad. Enamlus on, nende sõnade
järel, Lätigi elanikkude keskel laialt poole-
hoidmist mõitnud. Jga enamlaste uus
mõit tõstab Lätigi proletariaadi meeleolu
Lätigi proletariaadi hüüdnäks on: ühen-
dus Rõukogude Wenemaa ja rahukon-
werents ainult Moskwas. Lätigi walit-
sus teelab Wenemaa jändmustest rääti-
masti ja Wene raha wastu mõitmast, kuid
elanikud mõitawad seda õhinal wastu,
kuna üks kuld Lätigi liira 38 Wene rubla
matjab

Rahukonwerents tunnistas täiesti
iseiswaks kõik need territooriad, mis
enne Weneriigi osad olid.

Wenemaalt.

Araandjad.

Silmapiigul, kus Ukraina Rõukogu
kõite oma jõudu loondab, et ühis Rõu-
kogude Wenemaa Doni taha kuljapagu-
niksi teenid ajada, kus punane wägi
walmis on Besarabiast ja Bukowina
Rumenia mõisnikkude sabarakkudest puhas-
tama ja punasel: Ungarile kätt abiks siru-
tama, tõstawad muutmata Ukraina sotsia-
listlike rewolutsiooni waenlased, pah-pool-
sed eserid, aktiivistid, oma kuritegema tä-
te na rääle. Jõleda arwandumise läbi kuta-
t sid nad J. isawetgr dis Rõukogude wa-
lituse. Salalepingu etteotsa astus atawan
Grigorjew, üle ootik peiljural ste laagrisi.
Snamentas ja J. lii wotgrabis kaitseta ela-
nikka rüüstas, kuultas Grigorjew enna.

Ukraina peremeheks. Kuid talle langes
kõiklemata hülmen saatus osaks, kui Sko-
ropadskile ja Pelljural. Jgalt poolt on
teda meie wäed siise piiranud. Ühes mää-
rustaga, mis sotsialistilisele loomu kannawad,
otjustas t õlistelalupoegade kaitse nõu-
gu:

1) Grigorjew ja tema ligemad kaasöö-
lised kuulutatse wäljaspool se dust, 2)
Jga nõukogude Ukraina kodanik, iga pu-
nawäelane peab neid koha pöäl maha
l skma. 3) Jga üks, kes Grigorjewile k as-
abi pakkub loet ke wabariigi arwand aks
ja kristatalse sõj-rewolutsiooni aja kare-
dusega kuni mahakõlmiseni. 4) Pakem-
poolistele eseridele ja aktiivistidele kuulu-
tat: ke pun ne terror.

Tööliste-talupoegade kaitse nõukogu esi-
mees R kowski.
Nõukogu liikmed: Boblow, Shartow, J. ff.,
Podwoisli, Djatalow.

Larwili saadetus Ukraina põllumeestele.

Ukraina põllumeeste toetus saadeti
Suur-Wenemaalt sinna umb s 1500 wihu-
sidujat, 15 wagunit kanepikõti, 2 1/2 wa-
gunit põlutoõ masinate wäljseid jagajid ja
1 1/2 wagunit wilakisi.

Seedu walgete president.

Seedu riigi nõukogu — „tariiba“, koos-
olek il muudeti Seedu ajutist põhjuse duß
niwõrd, et ülem mõim riigis antakse pre-
sid nti kätte. Tariibale jääb ainult seadust-
andew mõim. Seedumaal presidendiks wa-
liti ühel häälel Anton Smetana.

Lätimaalt.

Riidas Lätimaal laastati.

Riia wäljameedu 1918. aastal oli Lätimaal
armustiku teadete järele: Saksamaale —
1.149.077 puuda, Hollandisse — 101.014
puuda, Rootsimaaale — 10.748 puuda.
Kokku on waelels jäänud ja häwitatud
Lätimaal ainult mereteel 1.250.733 puuda
puud. Wäljameedu Riia sihiemistesse sada-
matesse: Riibawi, Kurejaare, Pärnu ja
Ruhnu oli 106.171 puuda juur.

Riia elanikkude arm.

Lätimaal Arwustiku komisjariaadi tea-
dete järele oli Riia elanikkude arm 1. mail
j. a. 212.804 inimest juur, nendest 90.180
meeste, ja 122.624 naisterahwast.

Töö awa rahwasti hulka kuulub 169 487
inimest: 45 983 meeste- ja 35.845 naiste-
rahwast ja 29.193 meeste- ja 5.473
naisterahwast nende perekonnaliikmeid ja
koolilapsi.

Witterdõtaw rahwasti arm on 43.317
inimest juur.

1. jaanuarist kuni 1. maini 1919. a.
on 350 sündinist ja 4099 surmajuhumist
registreeritud.

Tööda tööstis oli 1. mail: 417
meesterahwast, nende seast 38 mustatöölist
3500 naisterahwast, selle hulgas 1106
wabritöölist.

Tööliste palganormi kõrgendamise.

Riia Rõukogude Walitus on dekreeti
wälja kuulutanud, mille ärele tööliste
palganorm Riimaa linnades 1. mail j.
a. pöäle kõrgendatakse. Kõige alam palga-
määr on uue dekreeti järele 600 rubla,
kõige kõrgem 900 rubla kuus. Waldaes
mõis tööpalk ainult 70% linnades maste-
tawast olla Palganormi tuleb mitte roh-
tem kui 6 kuu jooksul jagada. Kuni
uute palgataristide wäljatõttamiseni maste-
taste palga wana normi järele

